

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

**Слатвінський М.А. – к.е.н., доцент; Корнієнко Т.О. – викладач
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини**

Стійкий розвиток та зростання економічного потенціалу вітчизняних підприємств в умовах ринкових відносин значною мірою залежить від наявності надійної та ефективної системи фінансово-економічної безпеки.

Проблема побудови механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства є надзвичайно актуальною за сучасних умов господарювання, які характеризуються високим ступенем нестабільності зовнішнього середовища та появою нових викликів для діяльності підприємства.

На сьогоднішній день функціонування сучасних українських підприємств ускладнене трьома особливостями економічної ситуації в країні.

По-перше, українські підприємства діють у постійно мінливих економічних умовах, які характеризуються нестабільністю політичних, економічних і суспільних відносин.

По-друге, у будь-якій взаємозалежній економіці поділ праці повинен опиратися на координуючий механізм. Результатом координації в економіці є створення системи зв'язків, яка полягає в скороченні витрат на пошук партнерів і ведення операцій.

По-третє, на більшості сучасних підприємств відсутній цілісний механізм управління фінансово-економічною безпекою, що в свою чергу обумовлює появу сукупності проблем виробничого і невиробничого характеру.

Саме така ситуація обумовлює необхідність пошуку нового підходу до управління економічними системами, сутність якого полягає в обов'язковому дотриманні принципу безпечності функціонування та ефективного існування.

Важливим аспектом дослідження механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства є аналіз функцій, які реалізовує цей механізм. До складу основних функцій можна віднести планування (програмування і прогнозування), організацію і регулювання, стимулювання і контроль (рис. 1).

Управління фінансово-економічною безпекою підприємства спрямоване на виконання певної сукупності завдань. Серед них найбільш важливими можна вважати:

- встановлення реальних і прогнозування потенційних загроз і небезпек;
- виявлення способів їх попередження, послаблення або ліквідацію наслідків їх впливів;

Слатвінський М. А. Формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства / М. А. Слатвінський, Т. О. Корнієнко // Розвиток освіти, науки, економіки в умовах інтеграційних процесів: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 20 квітня 2017 р.: у 2-х т. – Т.1, Ч.1 / редкол.: ВННІЕ ТНЕУ. – Тернопіль: Крок, 2017. – С. 121-123.

- знаходження шляхів і засобів, необхідних для забезпечення безпеки підприємства;

- створення власної відповідної служби безпеки підприємства або звернення і взаємодію із державними або приватними організаціями тощо.

Рис. 1. Функціональна структура механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства [2].

Враховуючи завдання, які постають перед системою фінансово-економічної безпеки, процес управління безпекою підприємства можна поділити на такі етапи:

1. Розроблення системи пріоритетних фінансових інтересів, яка повинна включати стратегію розвитку підприємства, його місію.

2. Аналіз загроз фінансово-економічній безпеці підприємства. Цей етап включає такі операції, як виокремлення множини загроз фінансово-економічній безпеці підприємства, оцінювання ймовірностей їх настання, розрахунок розміру можливих збитків від реалізації сподіваних або реальних загроз, а також дослідження часткових чинників, які спричинили настання збитків.

3. Оцінювання рівня фінансово-економічної безпеки підприємства. Даний процес повинен включати такі кроки:

- вибір критерію ефективності фінансово-економічної безпеки, який характеризує ступінь наближення підприємства до безпечного стану;

- побудова множини показників (індикаторів) фінансово-економічної

безпеки;

- визначення порогових значень показників (індикаторів);
- моніторинг вибраних показників і зіставлення їх фактичних значень із

пороговими;

- визначення інтегрального рівня фінансово-економічної безпеки підприємства за обраними показниками.

4. Розроблення комплексу заходів із забезпечення фінансово-економічної безпеки та рекомендацій щодо впровадження їх на практиці.

5. Бюджетне планування реалізації розробленого комплексу заходів із забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

6. Реалізація запланованих заходів у процесі здійснення господарської діяльності підприємства.

7. Контроль за ходом реалізації запланованих заходів щодо забезпечення достатнього рівня фінансово-економічної безпеки підприємства[1].

Вирішення завдань побудови й функціонування механізму управління фінансово-економічною безпекою є індивідуальним для кожного конкретного підприємства та потребує урахування його стратегічних цілей і особливостей проблем, що стосуються окремих елементів системи господарювання, напрямків та об'єктів (технологія, кадри, організація, якість продукції, формування інформаційної бази й т.д.), наявного потенціалу та ресурсів [3].

Отже, ефективний механізм управління фінансово-економічною безпекою, повинен забезпечувати інтеграцію економічних процесів на підприємстві, зв'язувати разом внутрішні ресурси й зовнішнє середовище, надавати конкурентні переваги для досягнення поставлених цілей діяльності підприємства.

Література

1. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): монографія / О. І. Барановський. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2004. – 759с.

2. Єрмошенко М. М. Економічні та організаційні засади забезпечення фінансової безпеки підприємства: препринт наукової доповіді / М. М. Єрмошенко, К. С. Горячова, А. М. Ашуєв; [за наук. ред. М. М. Єрмошенка]. – К.: Національна академія управління, 2005. – 78 с.

3. Каламбет С.В. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємств залізничної галузі / С.В. Каламбет, В.А. Воропай // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. - 2013. - №2. – С. 8-15.